

Návrat ztraceného motýlího syna

seriál

**PŘÍRODA
VALAŠSKA**



V posledních letech se na Valašsku objevují pozorování neobvyklých hmyzích návštěvníků jako houby po dešti. Zhruba od roku 1995 můžeme na valašských stránkách i sečených trávnících na sídlištích měst potkat zástup stálých hostů hlavně z jižní Moravy – motýly, kudlanku, kobyly či žlutočerně pruhované pavouky.

Nabízí se jednoduché vysvětlení – může za to globální oteplování. Nic však není tak jednoduché. Dokládá to příběh jednoho z nejhezčích motýlích navrátilců – otakárka ovocného (*Iphiclides podalirius*).

Otakárek ovocný je podobný běžnému otakárkovi fenyklovému, je však větší a nepyšší se tak jasnými a sytými barvami. Motýli se líhnou už v dubnu, často se pak v houfích shromažďují na lučnatých vrcholcích kopců. Tento zvyk pomáhá v nalezení partnera opačného pohlaví. Samičky se pak znovu rozletají do krajiny osamocené klást vajíčka.

Kolektivizované hospodářství zcelilo obrovské plochy zemědělské krajiny, ale již ze své podstaty nedokázalo pečovat o všechny louky, pastviny a sady. Chemizace sa-

údaje o jeho výskytu přímo ze Vsetína jsou z roku 2005.

Otakárkovi jistě vyhovuje trochu vyšší průměrná teplota. Návrat mu ale hlavně umožnilo omezení užívání



dovnictví, zalesnění úhorů a zaorání mezi s ovocnými stromky udělala s otakárkem krátký proces. Huslenický farář pan G. A. Řičan jej ještě z roku 1930 udává na Horním Vsacku jako běžný druh. Pak během několika desetiletí z Valaška naprosto zmizel a ukrýval se nejbliže až v jižních částech Bílých Karpat. Až po roce 1989 se začal opět šířit. První doložené

pesticidů v sadech a zarůstání osluněných mezi trnkami a dalšími ovocnými stromky. Na nich totiž žijí jeho housenky. Zpočátku svého návratu se otakárek na Valašsku objevoval jen řídce, teď již patří mezi stabilní obyvatele naší krajiny.

**RNDr. Lukáš Spitzer,
entomolog, Muzeum regionu
Valaško, Vsetín**